

PUBLIC SERVICE Á VANDAKÓS

Deyðadómur fyri úrvalsítróttina

Verður 3-2 spart av skíggjanum, kann landsstýrið tað sama spara stuðulin til úrvalsítrótt burtur. Eksponering av breiddaítróttini er ein grundleggjandi fortreyt fyri úrvalsítróttina

Jákup Mørk

Seinasti leikurin í kringvarpskreppuni er neyvan telvaður enn. Ein partur av lötumyndini er tó, at ítróttur hevur fingið sín deyðadóm á sjónvarpsskíggjanum, og tað er alt annað enn hugalig tíðindi hjá teimum, ið so ella so eru partur av føroyska ítróttaheiminum.

Eingin ivast í – heldur ikki kringvarpsfólk – at 3-2 kundi verið ein enn betri sending. Men verður hugt at karmunum, sum Kringvarpið hevur, so hon nú slettis ikki so galin. Og ikki minst er hon týðningarmikil, tí hon dekkar ítrótt í breiðum høpi.

Hóast tað tíðum hoyrast atfinningar um, at ein ávisur leðurbóltur fyllir dekan av nógv av sendiflatuni, so røkir 3-2 eina sera týðandi public service-skyldu. Sáttmálin millum ÍSF og Kringvarpið ásetur, at allar ítróttagreinar skulu sleppa frammat í tíðindaflutninginum hjá KvF. Millum annað við at finaludagarnir í hondbólti, flogbólti, svimjing, judo, badminton og borðtennis verða sendir beinleiðis í sjónvarpi, umframt at fimleikafagnaðurin verður bandaður og sendur.

Leisturin, sum 3-2 roynir at røkka sínum skyldum, er hartil at seta fokus á einstakar greinar í hvørjari sending sær. Kanska ikki 100% nøktandi, men í øllum førum somikið frægt, at allar ítróttagreinar fáa sínar lötur á skíggjanum.

Og tað eru lötur, sum breiddin í ítróttini ikki má missa. Eitt er, at beinleiðis senditið í heilar og hálvar dagar er við til at økja um inntøkumøguleikarnar hjá ítróttini, men hetta er helst minni partur av vandanum. Tori at pástanda, at fyri tað nógv er tað ikki handilslig áhugamál, ið eru tey ráðandi, tá stuðul verður latin breiddaítróttini.

Verri er, at fleiri ítróttagreinar við hesum missa

Jákup Mørk var í 10 ár ítróttarredaktørur í Miðlahúsinum. Hann er í dag virkin sum nevndarlimur í B36

tann einasta pallin, har tær veruliga sleppa út til fjaldina. Øktur áhugi er proportionalt = fleiri iðkandi, og tí er eksponering til almenningin av ovurstórum týðningi fyri rekrutteringina hjá ítróttini. Ein rekruttering, sum ikki bara hevur týðning fyri ítróttina, men so sanniliga eisini fyri fólkaheilsu og landsbúskap.

Sjálvandi hevur útvarpsparturin av KvF somu skyldur mótvegis ÍSF, men sum framsýningarpallur er sjónvarpsmiðilin fleirfalt so sterkur sum útvarp er tað, og tí er hetta ikki nakað reelt alternativ.

Einki privat alternativ

Og gloymið vinarliga alt Pratt um, at hetta er ein uppgáva, sum privatu miðlarnir kunnu lofta. Sjálvandi kundi tað staðið sína roynd, um ein public service-pulja kundi rokkið longur, um hon varð umsitin av privatu miðlu-

num, men nøkur grundleggjandi atlit tala ímóti, at soleiðis vildi verið.

Viljin til hetta bæði hevur verið og er til staðar. Men privatu miðlarnir hava ikki orku til at dekkja ítróttina nógv breitt. Ein spurningur um raðfesting, vilja tey atfinningarsomu siga, og sjálvandi er tað rætt. Men hjá privatu miðlunum er raðfestingin eisini grundað á karráð handilslig áhugamál. Tað er ein sannroynd, at tosar tú um ítróttajournalistikk, so er tað fyrst og fremst ein vøra, sum selur. Bæði tá tað ræður um at selja bløð, klikk á eini heimasíðu ella lýsingar til eina útvarpsending. Fótóbóltur er bæði nummar eitt, tvey og trý. Privatu miðlarnir eru óloysiliga tengdir at lesara-, lurtara- og hyggjaratølum, og tí nyttar einki at rópa hart um, at avmarkaða tilfeingið hjá eini privatari redaktión skal røkja áhugamálini hjá allari breiddini.

Ikki tí. Tað er væl og virðiliga roynt. Eldhugað hava fólk á privatu ítróttaredaktiónunum í fleiri ár knossast í nógv fleiri enn teir 37,5 tímar um vikuna, sum sáttmálin ásetur. Og aloftastuttan eina samsvarandi eykasamsýning aftur fyri ómakin. Sjálvur havi eg verið við til at framleitt hópatala mánadagsútgávur, har vit hava verið tveir-tríggir blaðmenn, ið hava framleitt 16 síður av ítrótti. Verður sammett við dansku mánadagsútgávnar, so hava hesar kanska somu 16 síður, men hesar eru framleiddar av 15-20 fólki, og tað undirstríkar, at tað er ikki bara grenj, tá tosað verður um avmarkað tilfeingi. Og so kann gløggi lesarin annars sjálvur kanna eftir, hvat tær 16 síðurnar í danska blaðnum snúgva seg um. Tú gitti rætt – eisini har fyllir fótóbólturin einar tríggjar fjórðingar av skrivaða tilfarinum. Tí fótóbólturin er tað, sum selur nógv flestu bløðini.

Tori tí at siga, at breiddin í ítróttin verður tann heilt stóri taparin, um 3-2 sleppur at hvørva av skíggjanum. Ikki bara missa tey tann miðilin, sum hevur eina juridiska skyldu til at inkludera alla breiddina í sínum fjølmiðladekningi av ítróttini. Tað sindrið, sum ikki snýr seg um fótóbólt, í privatu miðlunum, fer eisini at minka, tí uttan kapping frá sjónvarpinum verður fótóbólturin ein enn meira týðningarmikil söluvøra hjá privatu miðlunum.

Sjálvandi er tað ikki umrøða í fjølmiðlunum, sum er drívmeigin hjá fremstu ítróttafólki okkara. Men umrøðan stimbrar ítróttini. Tað økir um ansin hjá almenningum fyri einstøku ítróttagreinunum. Tað styrkir um breiddina, sum altíð er fòðiketani hjá elituni. Tí er tað byrjanin til endan hjá føroyskari elítu ítrótt, um 3-2 hvørur av sjónvarps-skíggjanum fyri well.

Mugu hugsa øðrvísi

Randi Jacobsen

John William Joensen, stjóri á Norðlýsinum brúkar ikki tey stóru orðini, nú Kringvarp Føroya er við at gera stórar skeringar í skránni, og starvsfólk í hópatali verða søgd úr starvi.

- Tað er harmiligt, at starvsfólk verða søgd úr starvi, men vit mugu minnast til, at allir miðlar seinastu árin hava verið gjøgnum stórar niðurlaðingar. Vit liva í eini broytt-ingartíð, og allir miðlar hava sagt fólki upp, sigur John William Joensen.

Hann heldur, at Kringvarp Føroya eins og hinir miðlarnir hava gjørt, noyðist at umstilla seg, og leiðslan verður noyðd til at hugsa øðrvísi.

John William Joensen vísir á, at Mentamálaráðnum er álagt at spara

nógvar milliónir krónur heilt fram til 2015, og atlit eru ikki tikin til lønar- og prísvøkstur. Tað almenna megnar ikki at halda Kringvarpi Føroya uppi á sama støðu sum áður.

- Hvat enn verður gjørt, vóni eg, at atlit verða tikin til privatu miðlarnar, so teir ikki verða dripnir við at bjarga almenna kringvarpinum, sigur John William Joensen.

Skulu hava sterkt kringvarp

Randi Jacobsen

- Hatta er ein vanlukka. Eg havi leingi verið bangin fyri, at hatta fór at henda.

Tað sigur Hans Jørgensen, sum var formaður bæði í gomlu sjónvarpsnevndini og útvarpsnevndini, til lógin varð broytt um at leggja útvarp og sjónvarp saman.

Hann heldur, at løgtingið nú má fara nógv meira virkið inn á útvarps- og sjónvarps-økið.

- Eg havi altíð verið ímóti, at útvarp og sjónvarp partvís skulu fíggjast við spæli og kunn-

gerðum. Tað hevnir seg jú aftur nú. Vit skulu hava eitt alment og sterkt kringvarp, sum verður fíggjað við almennum pengum, sigur Hans Jørgensen.

- Tað skal vera samhaldsfast og fíggast yvir skattaskipanina, sum Javnaðarflokkurin og Tjóðveldi vilja, sigur hann.